

యజుర్రణ్యకే - ప్రవర్ణ్య (మన్త) బ్రాహ్మణమ్-1

ఓమ్.

శ్రీకృష్ణయజురారణ్యకే చతుర్థ ప్రపాఠకః.*

—॥ ప్రవర్ణ్యః ॥—

అనువాకాః. ౨౪. కాణ్డర్షిః సోమః.

శాన్తిపాఠః.

†ఓం నమోవ్రాచే....ఋతతోఽనుమదస్తు॥ ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తి॥
ప్రథమోఽనువాకః.

—॥ శూర్యకాన్తిపాఠమస్మాదిః ॥—

నమో వ్రాచే యా చోదితా యాచానుదితా తస్యై వ్రాచే న-
మో నమో వ్రాచే నమో వ్రాచస్పతయే నమ ఋషిభ్యో మస్తకృద్భ్యో
మస్తవతిభ్యో మా మా మృషయో మస్తకృతో మస్తవతయః పరాదు-
ర్భావహ మృషీ స్తస్తకృతో మస్తవతీ సురాదాం బైశ్వదేవీం వాచ-
ముద్యాసగ్ం శివా మదస్తాం జష్టాం దేవేభ్య శ్శర్మ శు ద్యా శ్శర్మ
శ్శుభివీ శర్మ విశ్వ మిదం జగత్ | శర్మ చస్త్రి శ్చ సూర్య శ్చ శర్మ
బ్రహ్మ ప్రజావతీ | భూతం వదిష్యే భువనం వదిష్యే తేజో వదిష్యే
యశో వదిష్యే తపో వదిష్యే బ్రహ్మ వదిష్యే సత్యం వదిష్యే తస్మా-
త్సా మిద ముపస్తరణ ముపస్త్రణ ఉపస్తరణం మే ప్రజాయే పశూ-
నాం భూయా దుపస్తరణ మహం ప్రజాయే పశూనాం భూయాసం

* ద్రావిడాప్త్యమం పఞ్చమం ప్రపాఠకమాహుః.
† ఏతచ్ఛాన్తిః సమగ్రపాఠః ప్రథమానువాకే విద్యతే.

6 ప్రాణాపానా పృత్యో ర్వాపాతం ప్రాణాపానా మా మా హాసిష్టం
 7 మధు మనిశ్యే మధు జనిశ్యే మధు వత్సామి ఘృధు వదిష్యామి
 మధుమతిం దేవేభ్యో వాచ ముద్యానగం శుశ్రూషేన్యాం మను -
 శ్యేభ్య స్తం మా దేవా అపస్తు శోభాయై చితరో 2నుమదస్తు 8ఓం
 శాన్తి శాన్తి శాన్తిః 10101

* ద్వితీయో2నువాకః.

— మహావీరనిర్వాణార్థమస్తాః —

1 యుజ్జతే మన ఉతి యుజ్జతే ధియః | విప్రా విప్రస్య బృహతో
 విప్రశ్చితః | వి హోత్రా దధే వయునావి దేక ఇత్ | మహీ దేవస్య సవితుః
 పరిష్టుతిః | 2 దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే | అశ్వినో ర్భాహుభ్యామ్ |
 పూణ్ణో హస్తాభ్యా మాదదే | 3 అభి రసి నారి రసి | అధ్వరకృ ద్దేవే -
 భ్యః | 4 ఉత్తిష్ట బ్రహ్మణస్పతే | 1-9 |

5 దేవయ స్తస్వేమహే | ఉప్ప్రయస్తు మరుత స్సుదానవః | ఇష్ట్య
 ప్రాహూ ధృవా సచా | 6 ప్రేతు బ్రహ్మణస్పతిః | ప్రదేవ్యేతు సూన్మ -
 తా | అచ్ఛా వీరం సర్యం ప్రక్షి రాధసమ్ | దేవా యజ్ఞం సయస్తు నః |
 7 దేవీ ద్యావాపృథివీ అను మే మగంసాథామ్ | 8 ఋద్ధ్యాస మద్య |
 మఖస్య శిరః || 9 — 3 ||

9 మఖాయత్వా | మఖస్యత్వా శ్రీరే | 9 ఇయత్యగ్ర ఆసీః |
 10 ఋద్ధ్యాస మద్య | మఖస్య శిరః | మఖాయ త్వా | మఖస్య త్వా

* ఆస్య బ్రాహ్మణం తె తిరియారణ్యకస్య పంచమ ప్రపాఠకే—౧. ౨. 3 ఆను వాకేనా చరితమ్.

శ్లోకే । ¹¹దేవీ ర్యమీ రస్య భూతస్య ప్రథమజా ఋతావరీః । ¹²ఋ -
ద్ధ్యాస మద్య । మఖస్య శిరః ॥ 3—౪ ॥

౪ **క** మఖాయ త్వా । మఖస్య త్వా శ్లోకే । ¹³ఇన్ద్రస్యాజోఽసి ।
¹⁴ఋద్ధ్యాస మద్య । మఖస్య శిరః । మఖాయ త్వా । మఖస్య త్వా
శ్లోకే । ¹⁵అగ్నిజా అసి ప్రజాపతే రేతః । ¹⁶ఋద్ధ్యాస మద్య । మఖస్య
శిరః ॥ ౪—౫ ॥

౫ **క** మఖాయ త్వా । మఖస్య త్వా శ్లోకే । ¹⁷ఆయు ధేహి
ప్రాణం ధేహి । అపానం ధేహి వ్యానం ధేహి । చక్షుధేహి శ్రోత్రం
ధేహి । మనో ధేహి వాచం ధేహి । ఆత్మానం ధేహి ప్రతిష్ఠాం ధేహి ।
మాం ధేహి మయి ధేహి । ¹⁸మధు త్వా మధులా కరోతు । ¹⁹మఖస్య
శిరోఽసి ॥ ౫—౬ ॥

౬ ²⁰యజ్ఞస్య ప్రదే సః । ²¹గాయత్రేణ త్వా ఛస్తసా కరోమి ।
త్రైష్టుభేన త్వా ఛస్తసా కరోమి । జాగతేన త్వా ఛస్తసా కరోమి ।
²²మఖస్య రాన్నాఽసి । ²³అదితి స్తే బిలం గృహ్లాతు । పాక్షేప
ఛస్తసా । ²⁴సూర్యస్య హరసా త్రాయ । ²⁵మఖోఽసి ॥ ౬—౭ ॥

ప్రతే, శిర, ఋతావరీ, ఋద్ధ్యాసమద్య, మఖస్య శిర, శ్శిర, శ్శిరోఽసి,
నవచ । ౨ ॥

ఇయతి దేవీ రిన్ద్రస్యాజోఽస్య గ్నిజాలస్యా యుధేహి ప్రాణం పచ్చ ॥

* అస్మిన్నపవాకే “మఖాయత్వా । మఖస్యత్వాశ్లోకే” ఇత్యనంతం. పంచమ
వారేషు క్రమేణ ‘ఇయతి’ దేవా, ఇత్యాది పదపంచక ఘటితవాక్యాని భవేయం రితి
మీచనమ్.

చతుర్థోఽనువాకః.

✱ ప్రైవమస్త్రాః. ✱

౧ ¹బ్రహ్మ స్పృహ్యేణ ప్రచరిష్యామః | హోత ర్ఘర్ష మభిష్టుహి |
 అగ్ని ద్రాహిణా పురోదాశా వధిశ్రయ | ప్రతివ్రథాత ర్విహర | ప్రస్తో-
 త స్సామాని గాయ | ²యజుర్యుక్తం సామభి రాక్తఖం త్వావిశ్లేష్-
 డ్దై రనుమతం మరుద్భిః | దక్షిణాభిః ప్రతతం పారయిష్టుమ్ | స్తుభో
 పమాన్తి సుమతస్యమానమ్ | స నో రుచం ధేవ్యాహ్వాణీయమానః |
 భూ ర్భువ స్సువః | ఓ మిష్ట్రవన్తః ప్రచరత || ౧౦—౧౧ ||

అహ్వాణీయమానో ద్వేచ | ౪ |

✱ పంచమోఽనువాకః.

✱ మహావీరస్థాపనమస్త్రాః. ✱

౧ ¹బ్రహ్మ స్పృచరిష్యామః | హోత ర్ఘర్ష మభిష్టుహి | ²యమా-
 య త్వా మఖాయ త్వా | సూర్యస్య హరసే త్వా | ³ప్రాణాయ
 స్వాహా వ్యానాయ స్వాహాఽపానాయ స్వాహా | చక్షుషే స్వాహా
 శ్రోత్రాయ స్వాహా | మనసే స్వాహా వాచే సరస్వత్యై స్వాహా | దక్షా-
 య స్వాహా క్రతవే స్వాహా | ఓజసే స్వాహా బలాయ స్వాహా | ⁴దేవ-
 స్త్వా సవితా మధావనక్తు || ౧౧—౧౨ ||

⁵పృథివీం తవస స్తాయస్వ | † అర్చి రసి శోచి రసి జ్యోతి రసి
 తపోఽసి | ⁷సగం సీదస్వ మహాగం అసి | శోచస్వ దేవవీతమః |

* ఆస్య అనువాకస్య బ్రాహ్మణం. తె. ఆ. ప్ర. ౫. ౪ అనువాకే విద్యతే.

† “అర్చిషేత్వా | శోచిషేత్వా | జ్యోతిషేత్వా | శపసే త్వా” ఏతద్వ్యాఖ్యచతు
 ప్తయరూపః పష్టోమంత్రః. ధ. భాష్యేవ్యాఖ్యాతః. మూర్తీకారైరపి వినియుక్తః. అస్త
 డ్దేవీయై రాంధ్రేః బ్రావిడైర్వాసపత్యతే. కారణంతు స క్షాయతే. వ్యాఖ్యాతోపాధతేన.

విధూమ మగ్నే అరువం మియేధ్య | సృజ ప్రశస్త దర్శతమ్ | ⁸అక్షా-
 ని యం ప్రభయన్తో న విప్రాః | ప్రసావస్తం నాగ్నినా తపస్తః | పితృ-
 ర్న పుత్రఉపసి ప్రేషః | ఆఘర్తో అగ్ని మృతయన్మసాదీత్ || ౧౨-౧౩ ||

³ అనాధృష్యా పురస్తాత్ | అగ్నే రాధిపత్యే | ఆయు ర్నే దాః |
¹⁰పుత్రవతీ దక్షిణతః | ఇన్ద్రస్యాఽధిపత్యే | ప్రజాం మే దాః | ¹¹మ-
 పదా ప్రశ్చాత్ | దేవస్య సపితృ రాధిపత్యే | ప్రాణం మే దాః |
¹²అశ్రుతి రుత్తరతః || ౧౩-౧౪ ||

^౪ మిత్రావరుణయో రాధిపత్యే | శ్రోత్రం మే దాః | ¹³విధృతి
 రుపరిష్టాత్ | బృహస్పతే రాధిపత్యే | బ్రహ్మ మే దాః క్షుత్రం మే దాః |
 తేజో మే ధా వర్షో మే ధాః | యశో మే ధా స్తపో మే ధాః | మనో
 మే ధాః | ¹⁴మనో రశ్వాఽసి భూరిపుత్రా | విశ్వాభ్యో మా వ్రాష్ట్రాభ్యః
 పాహి | ౧౪ - ౧౫ ||

^౫ సూప్రసదా మే భూయా మా మాహిగంసీః | ¹⁵తప్తా వ్యగ్నే
 అన్తరాగం అమిత్రాత్ | తపా శగంస మరరుషః పరస్య | తపా వసా
 చికితానో అచిత్రాత్ | వి తే తిష్ఠన్తా మజరా అయాసః | ¹⁶చిత స్థన
 పరిచితః | న్వాహా మరుద్భిః పరిశ్రయస్వ | ¹⁷మా అసి | ప్రమా అసి |
 ప్రతిమా అసి | ౧౫-౧౬ ||

^౬ సంచా అసి | విమా అసి | ఉన్తా అసి | అన్తరిక్షస్యా స్తర్ధి రసి |
 దివం తపస స్త్రా యస్వ | ¹⁸అభి ర్గీర్ణి ర్య దతో న ఊసమ్ | ఆప్యా-
 యయ హరివో వర్ధమానః | యదా స్తోతృభ్యో మహిగోత్రా రుజాసి |

భూయిష్టభాజో అథ తే స్యామ | ²⁰శ్రుక్రం తే అన్య ద్యజతం తే
అన్యత్ | ౧౬—౧౭ |

2 విషుయాపే అహనీ ద్యా రివాసి | విశ్వాహి మాయా అపసి
స్వధావః | భద్రా తే పూష నిహ రాతి రస్తు | ²¹అర్హా నిభర్షి
సాయకాని ధన్వ | అర్హా నిష్కం యజతం విశ్వసూపమ్ | అర్హా
నిదం దయసే విశ్వ మబ్భవమ్ | న వా ఒజీయా రుద్ర త్వ ద స్తి |
²²గాయత్ర మసి | త్రైస్తుభ మసి | జాగత మసి | ²³మధు మధు
మధు || ౧౭—౧౮ ||

అప్రక్ష్య, ప్రాచీ, ద్రుత్తరతః, ప్రాహి, ప్రతిమా అసి, యజతం తే అన్య,
జాగత మస్య కం చ | ౫ |

* మహోఽనువాకః.

—>> మహోఽనువాకః <<—

౦ ¹దశ ప్రాచీ ర్దశ భాసి నక్షిణా | ²దశ ప్రతిచీ ర్దశ భాస్యదీచీః |
దశోర్ధ్వా భాసి సుమనస్యమానః | స నో రుచం ధేవ్యాహృణీయమానః |
³అగ్ని స్త్వా వసుభిః పురస్తా ద్రోచయతు గాయత్రేణ ఛన్దసా | స మా
రుచితో గోచయ | ⁴ఇన్ద్రో స్త్వా రుద్రై ర్దక్షిణతో రోచయతు త్రైస్తుభే
న ఛన్దసా | స మా రుచితో రోచయ | ⁵వరుణ స్త్వా ఒఽఽత్రిత్రైః
ప్రశ్నా ద్రోచయతు జాగతేన ఛన్దసా | స మా రుచితో గోచయ ||
౧౮—౧౯ ||

* అస్యానువాకస్యబ్రాహ్మణం. తె. అ. ప్ర. ౫ అనువాక విద్యతే.

2 **కా**వ్యుతాన స్వా మాదుతో మరుద్భి రుత్తరతో రోచయ.
 త్వాసుప్త్యుభేష ఛష్టనా । సమా రుచితో రోచయ । ⁶బృహస్పతి స్వా
 విశ్వే ర్దైవై రుపరిష్టా ద్రోచయతు సాక్షిప ఛష్టనా । సమా రుచి-
 తో రోచయ । ⁷రోచిత స్వం దేవ ఘర్ష దేవేష్యసి । రోచిషీయా
 హం మనుష్యేషు । ⁸సమా ధ్యర్ష రుచిత స్వం దేవేష్య యుష్మాగ్ం
 స్తేజనీ బ్రహ్మవర్చస్యసి । రుచితో ⁹హం మనుష్యేష్య యుష్మాగ్ం
 స్తేజనీ బ్రహ్మవర్చసి భూయాసమ్ । ¹⁰రు గసి । రుచం మయి ధేహి ।
 ౧౯—౨౦ ।

3 మయి రుక్ । ¹⁰దశ పురస్తా ద్రోచసి । దశ దక్షిణా । దశ ప్ర-
 త్యక్షా । దశోదక్షా । దశోద్ధ్యో భాసి నుమవస్యమానః । స న స్పత్రా
 దిష మూర్జం ధేహి । వాజీ వాజినే పవస్య । రోచితో ఘర్షో రుచీయమ్ ॥
 ౨౦—౨౧ ॥

రోచయ, ధేహి, నవ చ । ౧॥

✽ సప్తమోఽనునాళః.

→ మహావీరా కీర్తనమ్. ←

0 ¹అవశ్యం గ్రోహా మనివస్యమానమ్ । ఆ చ పరా చ ప్రథిభి క్షర-
 న్తమ్ । స ప్రధీచీ స్స విషూచీ ర్వసానః । ఆవరీవ ర్తి భువనేష్వంతః ।
²అత్ర ప్రాపీః । మధుమాధ్వీభ్యాం మధునూధూచీభ్యామ్ । అను-
 వాం దేవవీతయే । ³స మగ్ని రగ్నినా గత సం దేవేవ సవిత్రా । సగ్ం
 సూర్యేణ రోచతే । ౨౧—౨౨ ॥

* ఆస్యానునాళస్య బ్రాహ్మణం. తై. ఆ. ప్ర. ౫. అను. ౬ ఇతి శ్లేయమ్.
 † 'గతిః' ఇతి. ౩. ఇతి ప్రాపాళః.

6 స్వాహా న ముగ్ని స్తవనా ౨౨ గతాసం దేవేన సవిత్రా సగం
 సూర్యేణా రోచిష్ట । ౧౧ ధర్తా దివో విభాసి రజసః । స్పృథివ్యా ధర్తా
 ఉరో రస్తరిక్షస్య ధర్తా । ధర్తా దేవో దేవానామ్ । అమర్త్య స్తప్రోబాః ।
 హృదే త్వా మనసే త్వా । దివే త్వా సూర్యాయ త్వా । ౨౧—౨౩ ।

3 ఉర్ధ్వ మిమ మధ్వరం కృధి । దివి దేవేషు హోత్రా య-
 చ్చ । 7 విశ్వాసాం భువాం పతే । విశ్వస్య భువనస్పతే । విశ్వస్య మన-
 సస్పతే । విశ్వస్య వచనస్పతే । విశ్వస్య తపనస్పతే । విశ్వస్య బ్రహ్మ-
 ణస్పతే । 8 దేవశ్రూ స్తవం దేవ ఘర్ష దేవా న్సహి । 9 త్రప్రోబాం
 వాచ మస్య నియస్య దేవా యువమ్ ॥ ౨౩—౨౪ ॥

౪ 10 గర్భో దేవానామ్ । 11 పితా మతీనామ్ । 12 వతిః ప్రజానామ్ ।
 13 మతిః కవీనామ్ । 14 సం దేవో దేవేన సవిత్రా యతిష్ట । సగం సూ-
 ర్యేణా రుక్త । 15 ఆయుర్ధా స్తవ మస్తభ్యం ఘర్ష వర్చోదా అసి ।
 16 పితా నో ౨సి పితా నో బోధ । 17 ఆయుర్ధా స్తనూధాః పయోధాః ।
 వర్చోదా వరివోదా ద్రవిణోదాః ॥ ౨౪—౨౫ ॥

౫ అస్తరిక్షప్ర ఉరో ర్వరియా । అశీమహి త్వా మా మా హిగం-
 సీ । 18 త్వ మగ్నే గృహపతి ర్విశా మసి । విశ్వాసాం మానుషీ-
 గామ్ । శతం పూర్ణి ర్యవిష్ట వాహ్యగంహసః । సమైద్ధారగం శతగం
 హిమాః । తం ద్రావిణగం హర్దివనమ్ । ఇహైస రాతయ స్సుస్తు ।
 19 త్వష్టిమతీ తే నపేయసురేతా రేతో దధానా । ఏరం విదేయ తవ
 స్తందృశి । మా ౨హగం రాయస్పాషేణ వియోషమ్ ॥ ౨౫—౨౬ ॥

* గతః ఇతి క. అ స్తకవాహం.
 † 'త్వష్టిమతే' n

రోచతే, సూర్యాయత్వా, దేవాయువం, ద్రవిణోదా, వధానా,
వ్య చ | ౨ |

అష్టమోఽనువాకః.

* మహావీరీ పయః ప్రక్షేపదాదికమ్. *

౦ ¹దేవస్య త్వా సప్తితుః ప్రసవే | అశ్వినో ర్భాహుభ్యామ్ | పూ-
జ్ఞో హస్తాభ్యా మాదదే ²అదిత్యై రాన్నా ఽసి | ³ఇక్ష వహి | అదిత
వహి | సరస్వత్యేహి | ⁴అనా వేహి | అనా వేహి | అనా వే
హి | ౨౬—౨౭ |

౧ ⁵అదిత్యా ఉష్ణీష మసి | ⁶వాయు ర్నైస్యడః | ⁷పూషా త్వోపావ-
సృజతు | అశ్వీభ్యాం ప్రదాపయ | ⁸య స్తే స్తన శ్శశయో యో మ-
యోభూః | యేన విశ్వా పుష్యసి వార్యాణి | యో రత్నధా వసువి
ద్య స్సుదత్తః | సరస్వతి త మిహ ధాతవే ఽః | ⁹ఉస్ర ఘర్కం శిగం-
ష | ఉస్ర ఘర్కం వాహి | ౨౮—౨౯ |

౨ ¹⁰ఘర్కాయ శిగంష | ¹¹బృహస్పతి స్తోవసీదతు | ¹²దానవ స్స
పేరవః | విత్వగ్వృత్ లోహితేన | ¹³అశ్వీభ్యాం పిన్వస్వ | సరస్వత్యై
పిన్వస్వ | పూష్టే పిన్వస్వ | బృహస్పతయే పిన్వస్వ | ఇన్ద్రాయ పిన్వ-
స్వ | ఇన్ద్రాయ పిన్వస్వ | ౩౦—౩౧ |

౩ ¹⁴దాయత్ర ఽసి | త్రైష్టుభో ఽసి | బాగత మసి | ¹⁵స్తహోర్జో
భాగేనోప మేహి | ¹⁶ఇన్ద్రాశ్వినా మధుస న్సార్థఘస్య | ఘర్కం వాత
వనవో యజతా వట్ | ¹⁷స్వాహాత్వా సూర్యస్య ర్శక్యే వృష్టివనయే

* అస్యానువాకస్య బ్రాహ్మణం. తె. అ. ప్ర. ౫. ౭ అనువాక విద్యుతే.

జాహోమి । 17 మధు హవి రసి । 18 సూర్యస్య తవ స్తవ । 19 ద్యావాపృథివీ-
భ్యాం త్వా పరిగృహ్ణామి । ౨౯—3౦ ।

x 20 అస్తరితేణ త్వోపయచ్ఛామి । 21 దేవానాం త్వా పితౄణా-
మనుమతో భర్తుగ్ం శకేయమ్ । 22 తేజోఽసి । తేజోఽనుప్రేహి । దివి
స్పృశ్వా మా హిగ్ంసీః । అస్తరితృస్పృశ్వా మా హిగ్ంసీః । పృథివిస్పృ-
శ్వా మా హిగ్ంసీః । సువ రసి సువ ర్షే యచ్ఛ । దివం యచ్ఛ దివో మా-
సాహి । 3౦—3౧ ।

పహి, సాహి, సిన్వస్వ, గృహ్ణామి, నవ చ । ౮ ।

☸ నవమోఽనువాకః.

☸ ప్రవర్ణ్యశ్య ఆహవనీయే యాగః. ☸

౧ 1 సముద్రాయ త్వా వాతాయ స్వాహా । 2 సల్లిలాయ త్వా
వాతాయ స్వాహా । 3 అనాధృష్యాయ త్వా వాతాయ స్వాహా । 4 అ-
ప్రతిధృష్యాయ త్వా వాతాయ స్వాహా । 5 అనస్యవే త్వా వాతాయ
స్వాహా । 6 దువస్యతే త్వా వాతాయ స్వాహా । 7 శిమిద్వతే త్వా
వాతాయ స్వాహా । 8 అగ్నయే త్వా వసుమతే స్వాహా । 9 సోమాయ
త్వా రుద్రవతే స్వాహా । 10 వరుణాయ త్వా ఽఽదిత్యవతే స్వా-
హా । 3౧—3౨ ।

౨ 11 బృహస్పతయే త్వా విశ్వదేవ్యావతే స్వాహా । 12 సల్లితే త్వర్భు-
మతే విభుమతే ప్రభుమతే వాజవతే స్వాహా । 13 యమాయ త్వా ఽఽగ్ని-

రస్వతే పితృమతే స్వాహా 14 విశ్వా ఆశా దక్షిణానమ్ 15 విశ్వా స్తేవా
 నయా దీవా 16 స్వాహా కృతస్య ఘర్తస్య | మధోఃః విబత మశ్వినా |
 స్వాహా ఽగ్నయే యజ్ఞయాయ | శం యజధ్విః | 17 అశ్వినా ఘర్తం
 పాతగం హర్దివ్వానమ్ || 32—33 ||

3 అహర్దివాభి నూతిభిః | అను వాం ద్యావాపృథివీం మగ్ంసా
 తామ్ | స్వాహేన్ద్రాయ | 18 స్వాహేన్ద్రావట్ | 19 ఘర్త మపాత మశ్వినా
 హర్దివ్వానమ్ | అహర్దివాభి నూతిభిః | అనువాం ద్యావాపృథివీ అమగ్ం
 సాతామ్ | తం ప్రాప్యం యథావట్ | నమో దివే | నమః పృథి
 వ్యై | 3౪ ||

౪ దివిధా ఇమం యజ్ఞమ్ | యజ్ఞ మిమం దివిధాః | దివం గచ్ఛ |
 అన్తరిక్షం గచ్ఛ | పృథివీం గచ్ఛ | పఞ్చ ప్రదిశో గచ్ఛ | దేవా స్ఫర్తవా
 సచ్ఛ | పితౄ ఘర్తవా సచ్ఛ || 33—34 ||

అదిత్యపతేస్వాహా, హర్దివ్వానం, పృథివ్యా, అష్టాచ || ౯ ||

☀ దశమోఽనువాకః.

✽ ప్రవర్ణ్యకేషేణాగ్నిహోత్ర హోమః. ✽

౦ ఐ 1 ఇషే వీవిహి | ఊర్ధ్వే వీవిహి | బ్రహ్మణే వీవిహి | క్షత్త్రా-
 య వీవిహి | అద్యుః వీవిహి | ఓషధీభ్యః వీవిహి | వనస్పతిభ్యః వీవిహి |
 ద్యావాపృథివీభ్యాం వీవిహి | నుభూతాయ వీవిహి | బ్రహ్మవర్చసాయ
 వీవిహి || 3౪—3౬ ||

* అవ్యాజివాకస్య బ్రాహ్మణం తే. అ. ప్ర. ౫. ౮ అనువాకే విధ్యతే.

౨ యజమానాయ వీపిహి । మహ్యం జ్యేష్ఠాయ వీపిహి । ^౧త్వి -
 ఘ్నే త్వ । ద్యుమ్నాయ త్వ । ఇన్ద్రియాయ త్వ భూత్యై త్వ ।
^౨ధర్మాఽసి మధర్మామే వ్యస్తే । బ్రహ్మణి ధారయ । క్షత్వాణి ధారయ ।
 విశం ధారయ । నే త్వ వాత స్సన్విష్టయాత్ ॥ ౩౫—౩౭ ॥

౩ అముష్య త్వ ప్రాణే సాదయామి । అమునా సహ
 నిర్ధం గచ్చ । యో ^౧స్తా న్దేవస్త్వి । యం చ నయం ద్విష్టా । ^౨పూష్టే
 శరసే స్వాహా । గ్రాపభ్య స్వాహా । ప్రతిరేభ్య స్వాహా । ద్యావా-
 పృథివీభ్యాం స్వాహా । పితృభ్యో ఘర్తసేభ్య స్వాహా । ^౩రుద్రాయ
 రుద్రహోత్రే స్వాహా ॥ ౩౮—౩౯ ॥

౪ ^౧అహర్జ్యోతిః కేతునా జపతామ్ । సుజ్యోతి ర్జ్యోతిషాం స్వా-
 హా । రాత్రి ర్జ్యోతిః కేతునా జపతామ్ । సుజ్యోతి ర్జ్యోతిషాం స్వాహా ।
^౨అపీవరో మా ^౩హ్నో రాత్రియై మాహాహి । ప్రహ తే అగ్నే సమిత్ ।
 తయా సమిధ్యస్వ । ఆయు ర్తే దాః । నర్పసా మా ^౪ఽఽంజః । అపీవరో
 మా రాత్రియా అహ్నో మా హాహి ॥ ౩౭ — ౩౯ ॥

౫ ప్రహ తే అగ్నే సమిత్ । తయా సమిధ్యస్వ । ఆయు ర్తే దాః ।
 నర్పసా మా ^౧ఽఽంజః । ^౨అగ్ని ర్జ్యోతి ర్జ్యోతి ర్గ్ని స్వాహా । ^౩సూర్యో
 జ్యోతి ర్జ్యోతి సూర్య స్వాహా । ^౪భూ స్వాహా । ^౫హుతగం హవిః ।
 మధు హవిః । ఇన్ద్రితమే ^౬ఽగ్నా । పితా నో ^౭ఽసి మా మాహిగంసీః ।
 అశ్యామ తే దేవఘర్త । మధుమతో వాజవతః పితృమతః । అగ్నిరస్వత
 స్సృభావినః । అశీమహి త్వ మా మాహిగంసీః । ^౮స్వాహా త్వ
 సూర్యస్వ రక్షిభ్యః । స్వాహా త్వ నక్షత్రేభ్యః ॥ ౩౯—౪౦ ॥

బ్రహ్మవర్చసాయవీపిహి, స్కన్ధయా, ద్విద్రాయనుద్రహోత్రే
స్వాహా, ఓహ్నా మాహాత్యాగ్నోస్తప్తచ | ౧౦ |

☀ ఏకాదశోఽనువాకః.

☞ ప్రశ్నోక్త్యానువాకః ☜

౧ ఘర్మయా తే ద్వి శుక్ | యా గాయత్రే ఛస్తి | యా త్రా-
హ్మణే | యా హచ్ఛ్రాణే | తాం తప్తే నావయజ్జే స్వాహా | ఘర్మయా
తే ఓత్తరీతే శుక్ | యా త్రేష్టుభే ఛస్తి | యా రాజన్యే | యాఽగ్ని-
భ్యే | తాం తప్తే నావయజ్జే స్వాహా | ౩౯—౪౦ ||

౨ ఘర్మయా తే పృథివ్యాగం శుక్ | యా జాగతే ఛస్తి |
యా వైశ్యే | యా సవసి | తాం తప్తే నావయజ్జే స్వాహా | అనునోఽ-
ద్యానుమతిః | అన్విదనుమతే త్వమ్ | ద్వివ స్త్వా | పరస్పాయాః |
అన్తరిక్షస్య తనువః పాహి | పృథివ్యా స్త్వా ధర్మణా | ౪౦—౪౧ ||

౩ వయ మనుక్రామామ సువితాయ నవ్యసే | బ్రహ్మణ స్త్వా పర-
స్పాయాః | క్షుత్రస్య తనువః పాహి | విశ స్త్వా ధర్మణా | వయ మను-
క్రామామ సువితాయ నవ్యసే | ప్రాణస్య త్వా | పరస్పాయే | చక్షు-
ష స్తనువః పాహి | శ్రోత్రస్య త్వా ధర్మణా | వయ మనుక్రామామ
సువితాయ నవ్యసే | సల్లు రసి శంయుధాయాః || ౪౦—౪౩ ||

* ఆస్యానువాక్యబ్రాహ్మణం తై. ఆ. ప్ర. ౫. ౯, ౧౦ అనువాకయోః పఠితమ్.
† “పరస్పాయాః” ఇతి. క. ఉ స్తకపాఠః.
‡ “పరస్పాయే”
”

౪ శిశు ర్జనధాయాః । 9శం చ వక్షి పరిచ వక్షి । 10చతుస్క్రిక్తి
 ర్నాభిర్ ఋతస్య । 11సదో విశ్వాయు శ్చర్మ ప్రప్రథాః । 12అన ద్వేషో అ-
 ప్ర వాసః । అస్య ద్వితస్య *సశ్చిమ । 13ఘర్జైత తే అన్న మేత త్పురి-
 షమ్ । తేన వర్ణస్య చాచ ప్యాయస్య । ప్రథిషీమహి చ వయమ్ । ఆచ
 ప్యసిషీమహి । ౪౧—౪౪ ।

౫ 14రన్వి ర్నామాసి దివ్యో గర్భరవః । తస్య † తే ప్రద్యద్ధవిధానమ్ ।
 అగ్ని రధ్యతాః । దుద్రో అధిపతిః । 15సమహ మాయుషా । సం ప్రాజేన
 సం వర్చసా । సం పయసా । సం గాప్రత్యేన । సగం రాయస్స
 షేణ । ౪౩—౪౫ ।

౬ 16వ్యసా । యో అస్మా ద్వేషి । యం చ వయం ద్వివ్యః । 17అ-
 చిక్రద ద్వౌషా హరిః । మహా స్త్రిత్రో న దర్శతః । సగం నూర్వేణ
 రోచతే । 18చి దసి సముద్రయోనిః । ఇస్తు ర్దక్ష శ్చేన్యన ఋతావా ।
 హిరణ్యపక్ష శ్చకునో భురణ్యః । మహా స్థస్థస్థే ధ్రువ ఆనిషత్తః ।
 ౪౪—౪౬ ॥

౭ సమస్తే అస్తు మా మాహిగం నీః । 19విశ్వావసుగం సోమగర్భ-
 ర్వమ్ । ఆసో దద్రుశుషీః । త ద్రుతేనా వ్యాయా । త ద్రస్వవైత్ ।
 ఇన్ద్రో రారహాణ ఆసామ్ । పరిసూర్యస్య పరిధీగం రసశ్యత్ । 20విశ్వా-
 వసు రభి త న్నో గృణాతుదివ్యో గర్భరోవో రజసో విమాసః । ‡ యద్వా
 ఘా సత్య ముత య న్న విన్య । ౪౫—౪౭ ।

* 'సశ్చిమః' ఇతి. క. తు ప్రకపాతం.
 † 'తే ప్రద్యద్ధవిధానం' ,,
 ‡ 'యద్వాద్య సత్య'

౧ ధియో హిన్వానో ధియ ఇన్వో అవ్యాత్ | ²¹సస్మి మవిషచ్చ-
 రణే ప్రదీనామ్ | అపావృణో ధ్వరో అశ్క ప్రజానామ్ | ప్రాసాం
 గభ్రో అమృతాని వోచత్ | ఇన్ద్రో దత్తం పరిజానా దహీనమ్ | ²²వ్రత
 త్వం దేవ ఘర్ష దేవో దేవా నుసాగాః | ²³ఇద మహం మనుష్యో
 మనుష్యాః | సోమవీధా ఽనుమేహి | సహ ప్రజయా సహ రాయ -
 స్పృశేణ | ²⁴సుమిత్రాన ఆప్ర ఓషధయ స్సన్తు | ౧౮ |

౨ దుర్మితా ప్రస్తే భూయాసుః | యో ఽస్మా వేషి | యం చ
 ప్రయం ద్విష్కః | ²⁵ఉప్రయం తమన సురి | ²⁶ఉద్దుత్యం ²⁷చిత్రమ్ |
²⁸ఇమ మూషు త్య మన్మథ్యగ్ం సనిమ్ | గాయత్రం నవీయాగ్ంసమ్ |
 అగ్నే దేవేషు ప్రవోచః | ౧౯—౨౦ |

యా ఽగ్నేధ్యే తాం త ప్రతేనావయజే స్వాహా, ధర్మణా, శం-
 యధాయాః, స్యాసేషీమహి, సోషేణ, నివత్తో, బిద్య, సప్తవిష్టా చ | ౧౧ |

ద్వాదశో ఽనువాకః.

— ప్రవిశ్యోద్వాసు శివవ్రాః —

౩ మహీనాం పయో ఽసీ విహితం దేవత్రా | ¹జ్యోతిర్భా అసి వన-
 స్పతేనా మోషధీనాగ్ం రసః | ²వాజినం త్వా వాజినో ఽవనయామః |
 ఉద్ధ్వం మన స్సువర్ణమ్ | ౨౧—౨౨ | ౧౨ |

త్రయోదశోఽనువాకః.

— ఖర్షప్రాయశ్చిత్ర మద్రా. —

౧ ¹అస్కాన్వ్యాః పృథివీమ్ | అస్కాన్వప్రభో యువా గాః | స్క-
న్వేనూ విశ్వా భవనా | స్కన్నో యజ్ఞః ప్రజనయతు | ²అస్కా నజన్తి
ప్రాజని | ఆ స్కన్నా జ్ఞాయతే పృషా | స్కన్నా త్పృజనిషీమహి |
౧౮—౧౯ | ౧౩ |

చతుర్దశోఽనువాకః.

— అభ్యప్రాయశ్చిత్ర మద్రా. —

౧ ¹యా పురస్తా ద్విద్యు దాపతల్ | తాం త వ్రతేనాపయజే స్వా-
హా | ²యా దక్షిణతః | ³యా ప్రశ్పాత్ | ⁴యో త్తరతః | ⁵యోపరి-
ష్టా ద్విద్యు దాపతల్ | తాం త వ్రతేనాపయజే స్వాహా |
౧౯—౨౦ | ౧౪ |

పంచదశోఽనువాకః.

— ఖర్షప్రాయశ్చిత్ర మద్రా. —

౩ ¹ప్రాణాయ స్వాహా ²వ్యానాయ స్వాహా ³హనాయ స్వాహా |
⁴చతుష్టే స్వాహా ⁵శోత్రాయ స్వాహా | ⁶మనసే స్వాహా ⁷వాచే సరస్వ-
త్ప్రే స్వాహా | ౨౦—౨౩ | ౧౫ |

శ్రీకృష్ణ యజురారణ్యకే

షోడశోఽనువాకః.

—* ఖర్జురాయశ్చిత్ర మద్రాః. *

౧ ¹పూ[॥]ష్టే[॥] స్వా[॥]హా[॥] ²పూ[॥]ష్టే[॥] శర[॥]నే[॥] స్వా[॥]హా[॥] । ³పూ[॥]ష్టే[॥] ప్ర[॥]త[॥]ఖ్యాయ[॥]
 స్వా[॥]హా[॥] ⁴పూ[॥]ష్టే[॥] ప[॥]ర[॥]స్థి[॥]పాయ[॥] స్వా[॥]హా[॥] । ⁵పూ[॥]ష్టే[॥] ల[॥]ఘ్ని[॥]ణయే[॥] స్వా[॥]హా[॥] ।
⁶పూ[॥]ష్టే[॥] వ[॥]రు[॥]ణాయ[॥] స్వా[॥]హా[॥] । ⁷పూ[॥]ష్టే[॥] సా[॥]కే[॥]తాయ[॥] స్వా[॥]హా[॥] ।
 ౫౧—౫౨ । ౧౬ ।

సప్తదశోఽనువాకః.

—* ఖర్జురైకోపధాన మద్రాః. *

౧ ¹ఉ[॥]ప[॥]స్య[॥] శు[॥]ప్తా[॥] ద్భా[॥]సు[॥] ర్నా[॥]ల[॥]ల[॥]ర్తి[॥] బి[॥]భ[॥]ర్తి[॥]భారం[॥] పు[॥]థి[॥]వీ[॥] న[॥]భూ[॥]మః[॥] ।
²ప్ర[॥]శు[॥]క్ర[॥]తు[॥] దే[॥]వీ[॥] మ[॥]నీ[॥]షా[॥] । అ[॥]స్య[॥] ఖ[॥]రు[॥]త[॥]ష్టో[॥] ర[॥]థో[॥] న[॥]వ[॥]ా[॥]జీ[॥] । ³అ[॥]ర్చ[॥]స్వ[॥]
 వ[॥]కే[॥] మ[॥]హీ[॥] సా[॥]మ[॥] మ[॥]స్వ[॥]త[॥] । తే[॥]న[॥] సూ[॥]ర్య[॥] మ[॥]ధా[॥]ర[॥]య[॥] । తే[॥]న[॥] సూ[॥]ర్య[॥]
 మ[॥]గో[॥]చ[॥]య[॥] । ⁴ఘ[॥]ర్క[॥] శ్చి[॥]ర[॥]స్వ[॥] ద[॥]య[॥] మ[॥]గ్నిః[॥] । పు[॥]రో[॥]ష[॥] మ[॥]సి[॥] సం[॥]ప్రి[॥]యం[॥]
 ప్ర[॥]జ[॥]యా[॥] ప్ర[॥]శు[॥]భి[॥] ర్భు[॥]వత్[॥] । ⁵ప్ర[॥]జా[॥]ప[॥]తి[॥] స్త్వా[॥] సా[॥]ద[॥]య[॥]తు[॥] । త[॥]యా[॥]
 దే[॥]వ[॥]త[॥]యా[॥] ల[॥]గ్ని[॥]ర[॥]స్వ[॥] ధ్రి[॥]వా[॥] సీ[॥]ద[॥] । ౫౩—౫౪ । ౧౭ ।

అష్టాదశోఽనువాకః.

—* కులాయిసీష్టోపధాన మద్రాః. *

౧ ¹యా[॥] స్తే[॥] అ[॥]ర్న[॥] ఆ[॥]ర్ద్రా[॥] యో[॥]న[॥]యో[॥] యాః[॥] కు[॥]లాయి[॥]సీ[॥] । యే[॥]
 తే[॥] అ[॥]ర్న[॥] ఇ[॥]న్ద[॥]వో[॥] యా[॥] ఉ[॥]నా[॥]భ[॥]యః[॥] । యా[॥] స్తే[॥] అ[॥]గ్నే[॥] త[॥]ను[॥]వ[॥] ఉ[॥]ర్జో[॥]
 నా[॥]మ[॥] । తా[॥]భి[॥] స్త[॥]వ[॥] ము[॥]భ[॥]యా[॥]భి[॥] స్ఫు[॥]వి[॥]ద్రా[॥]నః[॥] । ప్ర[॥]జా[॥]భి[॥] ర[॥]గ్నే[॥] ద్ర[॥]వి[॥]డై[॥] ।
 వా[॥] సీ[॥]ద[॥] । ప్ర[॥]జా[॥]ప[॥]తి[॥] స్త్వా[॥] సా[॥]ద[॥]య[॥]తు[॥] । త[॥]యా[॥] దే[॥]వ[॥]త[॥]యా[॥] ల[॥]గ్ని[॥]ర[॥]స్వ[॥]
 ధ్రి[॥]వా[॥] సీ[॥]ద[॥] । ౫౩—౫౬ । ౧౮ ।

* 'ఉర్జునాభయః' ఇతి. క. పు స్తకపాఠః.

ఏకోనవింశోఽనువాకః.

॥ అభ్యయకర్తృకా స్మృతిమృస మత్రః. ॥

౧) ¹అగ్ని రసి వై శాస్త్రోఽసి | సంవత్సరోఽసి పరివత్సరోఽసి | ఇ-
ద్రావత్సరోఽసీదువత్సరోఽసి | ఇత్వత్సరోఽసి వత్సరోఽసి | తస్య
తే వస్తస్తశ్చిరః | ²గ్రీష్టో జ్యేష్ఠః పతః | వర్షాః పుష్యమ్ | శర దుత్త-
రః పతః | హేమంతో మధ్యమ్ | పూర్వప్రతా శ్చితయః || ౫౭ ||

౨) అపరప్రతాః పురీషమ్ | అహోరాత్రాణిష్టకాః | తస్య తే మా-
సా శ్చార్ధమాసా శ్చ కల్పంతామ్ | ఋతవ స్తే కల్పంతామ్ | సంవత్సర స్తే
కల్పతామ్ | అహోరాత్రాణి తే కల్పంతామ్ | ఏతి ప్రేతి వీతి సమిత్య-
దితి | ప్రోబాపతి స్తావ సాదయతు | తయా దేవతయా ఽగ్నిరస్వధ్యౌవ సిద్ధః |
౫౮—౫౯ | ౧౯ |

వింశోఽనువాకః.

॥ సర్వప్రా మృత్యాని. ॥

౧) ¹భూ ర్భువ స్సువః | ²క్షార్ధ్వో క్షామణ క్షాతయే | ³క్షాధ్వో నః
ప్రాహ్యాగ్ంహసః | ⁴బ్రీఘం దద్రాణగ్ం సమనే బహూనామ్ | యువా-
వగ్ం సస్తం పలితో జగార | దేవస్య పశ్య కావ్యం మహిత్యా ఽద్యా
మమార | సహ్యా స్సమాస | ⁵య స్త్రతేచి దభిశ్చిమః | పురా జర్తృభ్య
కృత్పదః | సన్ధాతా స్థిం మఘవా పురోవసుః || ౫౫—౫౯ ||

౨) నిమ్కర్తా విహ్రుతం పునః | “పునరూర్జా, సహరయ్యా” |
⁶మానో ఘర్క వ్యధితో వివ్యథో నః | మా నః పర మధరం మా
రజో ఽనైః | మోష్యస్యాగ్ం స్తమస్య స్త రాధాః | మా రుద్రియాసో
అభిగు ర్వృధానః | ⁷మా నః క్రతుభిర్ హీచితేభి ర్నస్తాః | ద్విషా

నుసీతే మా పరాదాః । మా నో ద్రుద్రో నిర్ముత్తి ర్దా నో అస్తా ।
 మా ద్యావాపృథివీ హీడిమాతామ్ ॥ ౫౬—౬౦ ॥

3   10 ఉప నో మిత్రావరుణా విహావతమ్ । అన్వాదీధ్యాథా మిహా న
 స్సఖాయా । ఆదిత్యానాం ప్రసీతిర్ హేతిః । ఉగ్రా క్షతాసా * ప్తా ఘ
 విషా పరిణో వృణక్తు ॥ 11 "ఇమం మే వరుణ, 12 తత్త్వాయామి । 18 త్వం
 నో అగ్నే, 14 స త్వం నో అగ్నే । 15 త్వమగ్నే అయాసి । 16 ఉద్వయం
 తమనస్పరి । 17 ఉద్వత్వం, 18 చిత్రమ్ । 19 వయ స్సువర్ణాః" ॥ ౫౭—౬౧ ॥

పురోవసుర్, హీడిమాతాగం, మవర్ణాః ॥ ౨౦ ॥

ఏకవింశోఽనువాకః.

* సోమే దధి ఘర్షణక్షణ మస్తా, 1. *

0   1 భూ ర్భువ స్సువః । మయి త్వ ద్ద్రియం మహాత్ । మయి
 దక్షో మయి క్రతుః । మయి ధాయి సువీర్యమ్ । త్రిశు గ్భుర్షో విభాతు
 మే । ఆకూత్యా మనసా సహ । విరాజా జ్యోతిషా సహ । యజ్ఞేన
 పయసా సహ । బ్రహ్మణా తేజసా సహ । క్షుత్రేణ యశసా సహ ।
 సత్యేన తవసా సహ । తస్య దోహా మశీమహి । తస్య సుమ్న మశీమహి ।
 తస్య భక్ష మశీమహి । తస్యత ఇన్ద్రేణ వీతస్య మధునుతః । ఉపహూ-
 తస్యాపహూతో భక్షయామి ॥ ౫౮—౬౨ ॥

యశసా సహ, మట్టు ॥ ౨౧ ॥

* 'కతాపాష్టాద్యవిషా' ఇతి. క. పుస్తకసాహి.

ద్వావింశోఽనువాకః.

→ ఘోరాతపప్రతిపాదకః. ←

౧ యా ¹స్తే అగ్నే ఘోరా ²స్తనువః | త్సు చ్చ ³తృష్టా చ | అస్తు-
శ్చానాహుతి శ్చ | అతస్తయా ⁴చ విప్రానా ⁵చ | నేది శ్చామతి శ్చ | ఏతా
స్తే అగ్నే ఘోరా ⁶స్తనువః | తాభి ⁷రముం గచ్ఛ | యో ⁸ఽన్తా విశ్వేష్టి |
యం ⁹చ ప్రయం ద్విష్టః | ౫౯—౬౩ | ౨౨ |

త్రయోవింశోఽనువాకః.

→ ఘోరాతపప్రతిపాదకః. ←

౧ స్మి ¹క్షు స్మిహితి శ్చ స్మిహితి శ్చ | ఉష్టా ²చ తీతా ³చ | ఉగ్ర
చ ⁴భీమా ⁵చ | ప్రదామ్ని ⁶నేది రనిగా | ఏతా ⁷స్తే అగ్నే ఘోరా-
స్తనువః | తాభి ⁸రముం గచ్ఛ | యో ⁹ఽన్తా విశ్వేష్టి | యం ¹⁰చ ప్రయం
ద్విష్టః | ౬౦—౬౪ | ౨౩ |

చతుర్వింశోఽనువాకః.

→ మరుద్గణప్రతిపాదక ప్రథమపూర్వః. ←

౧ ధుని శ్చ ¹ధావృత్త శ్చ ²ధ్వవశ్చ ³ధ్వవయగ్ం శ్చ | నిలిమ్మ శ్చ ⁴విలి-
మ్మశ్చ ⁵విక్షిపః | ౬౫—౬౯ | ౨౪ |

పంచవింశోఽనువాకః.

→ మరుద్గణ ప్రతిపాదక ద్వితీయపూర్వః. ←

౧ ఉగ్రశ్చ ¹ధుని శ్చ ²ధావృత్త శ్చ ³ధ్వవశ్చ ⁴ధ్వవయగ్ం శ్చ | సహ-
స్రవ్యగ్ం శ్చ ⁵సహమాన శ్చ ⁶సహస్వాగ్ం శ్చ ⁷సహాయాగ్ం శ్చ |
సత్వ ⁸సేత్య విక్షిపః | ౬౯—౭౩ | ౨౫ |

శ్రీకృష్ణ యజురారణ్యకే

పఠ్యంతోఽనువాకః.

✱ ఖర్మహవీరప్రాణస్పితమత్రః. ✱

౧ అ॒వ్నా॒రాతే॑ త్వో॒దీ॒రయ॑ణామ్ | అ॒ర్ధనూ॒సా స్వా॒దీం॑
జయ॑న్తు | మా॒సా స్వా॒వీ శ్ర॑పయన్తు | ఋ॒తవ॑ స్వా॒వీ వ॑చన్తు | సం॒వక్షు॒-
ర స్వా॒వీ హ॒వ్యవీ॑సా || ౧౩—౧౪ || ౨౬ ||

సప్తవింశోఽనువాకః.

✱ అభిచారమస్తా. ✱

౧ ఖ॒ ల్ప॒జ్ఞాపీ॑ | ✱ ఛి॒చ్ఛీ ఛి॒చ్ఛీ హ్నా॒చ్ఛీ క॒ట్ | ఇతి॑ వాచః క్రూ॒రాణి॑ |
౧౪—౧౫ || ౨౭ ||

అష్టావింశోఽనువాకః.

✱ పుఃభీకస్య మస్తా. ✱

౧ వి॒గా ఇ॒ప్సో వి॒చర॑ స్థాన్వి॒శయ॑న్వ | స్వ॒ప॒స్త మి॒స్సో పశు॑మ॒స్త
మి॒చ్ఛ | వ॒క్షా॒ముం బో॒ధయ॑ దుర్ది॒వత్రీ॑మ్ | స్వ॒ప॒తోఽప్య॑ ప్ర॒-
హ॒ర భో॑జనే॒భ్యః | అ॒గ్నే అ॒గ్ని॒నా సం॑వదన్వ | మృ॒త్యో తు॒త్యునా
సం॑వదన్వ | నమ॒ స్తే అస్తు॑ భగవః | స॒కృ॒తే అ॒గ్నే నమః॑ | ద్వి॒స్తే
నమః॑ | త్రి॒స్తే నమః॑ | చతు॒స్తే నమః॑ | ప॒ంచ॒కృ॒త్వ స్తే నమః॑ | ధ॒శకృ॒త్వ
స్తే నమః॑ | శ॒తకృ॒త్వ స్తే నమః॑ | ఆ॒సహ॒స్రకృ॒త్వ స్తే నమః॑ | అ॒సరి॑మి॒త-
కృ॒త్వ స్తే నమః॑ | నమ॒ స్తే అస్తు॑ మా మా హి॒గ్ంసీః || ౧౬—౧౭ ||

త్రి॒స్తే నమ॑, ప్న॒స్త చ॑ || ౨౮ ||

* 'ఛిచ్ఛీచ్ఛీ హ్నాచ్ఛీ' కడితి వాచః క్రూరాణి' ఇతి ద్రావిడాః పతన్తి.

ఏకోనత్రింశోఽనువాకః.

++ శృంగధ్వో విషయే మత్తః. ++

○ * అస్మన్ముఖో రుధిరేణావ్యక్తః | యమస్య దూత శ్చవపా ద్వి-
ఛావసి | శృంగధ్వో స్సుప్తర్లగ కుణవం నిషేవసే | యమస్య దూతః ప్ర-
హితో భవస్య తోభయోః || ౧౧—౨౦ | ౨౯ |

త్రింశోఽనువాకః.

++ కాలాపుకవిషయే మత్తః. ++

○ యదేత ద్వృకసా భూత్వా | వాగ్దేవ్యభిరాయసి | ద్విషన్తం
మే లభిరాయ | తం మృత్యో మృత్యవే నయ | స ఆర్త్యా లైర్తి-
మార్భతు | ౧౨—౨౧ | ౩౦ |

ఏకత్రింశోఽనువాకః.

++ భయేషకో విషయే మత్తః. ++

○ యదీషితో యది వా స్వకామీ | భయేషకో వదతి వాచ-
మేతామ్ | తా మిన్ద్రాగ్ని బ్రహ్మణా సంవిదానా | శివా మస్తభ్యం
కృణుతం గృహేషు | ౧౩—౨౨ | ౩౧ |

ద్వాత్రింశోఽనువాకః.

++ దీర్ఘ ముఖవిషయే మత్తః. ++

○ ¹దీర్ఘ ముఖ దుర్హణు | మా స్త దక్షిణాతో వదః | యది దక్షి-
ణతో వదా ద్విషన్తం మే లవబాధాసై | ౧౪—౨౩ | ౩౨ |

* 'అస్మన్ముఖో' ఇతి భావ్యద్యయసముత్పాదః.

శ్రీకృష్ణ యజురారణ్యకే

త్రయస్త్రింశోఽనువాకః.

→ శిలక విషయే పుస్తకం. ←

○ 2౩౩౩ ధూతా దులూక ఆపస్తత్ | హిరణ్యాయో అయోముఖః | రక్ష. సాం దూత ఆగతః | తమితో నాశయాగ్నే | 20—2౪ | 33 |

చతుస్త్రింశోఽనువాకః.

→ భూతోపస్కప్త విషయే పుస్తకం. ←

○ యదేత ద్భూతా న్యన్వావిశ్య | దైవీం వాచం వదసి | ద్విషతో పః పరాపద | తా స్పృతోయే మృత్యవే నయ | త ఆర్త్యాఽఽర్తి మార్భన్తు | అగ్నివా ఽగ్ని స్సంపదతామ్ | 2౧—2౫ | 3౪ |

పంచత్రింశోఽనువాకః.

→ కనువిషయే పుస్తకం. ←

○ ప్రసార్య స్థావ్య పతసి | ప్రవ్య మయీ నివేషి చ | మేహాకస్య చ నామమత్ | 2౨—2౬ | 3౫ |

షట్త్రింశోఽనువాకః.

→ ఋక్ ప్రాయశ్చిత్ర పుస్తకం. ←

○ 1 అత్రిణా త్వా క్రిమే హన్తి | కణ్వేన జమదగ్నినా | విశ్వావస్తో ర్భ్రష్టాగా హతః | క్రిమీణాగ్ం రాజా | అవ్యేమాగ్ం స్థపతిర్ హతః | అఢో మాతా ఽఢో పితా | అఢో స్థూరా అఢో క్షుద్రాః | అఢో కృష్ణా అఢో శ్వేతాః | అఢో ఆశాతికా హతాః | శ్వేతాభి స్సహ సశ్వే హతాః | 23—22 | 3౬ |

సప్తత్రింశోఽనువాకః.

—* ఆభిచారపుస్తకః. *

ఆపూరావద్య | శ్రుతస్య హావిషో యథా | త ధన్వత్యమ్ | య -
ద్రముం యమస్య జమ్భయోః | ఆదధామి తథా హి తత్ | ఖణ్ణ్యణ్ణిసి |
2౪—2౮ | 32 |

అష్టత్రింశోఽనువాకః.

—* ఆభిచారపుస్తకః. *

¹బ్రహ్మణా త్వా శపామి | బ్రహ్మణ స్త్వా శపథేన శపామి |
ఘోరేణ త్వా భృసుణాం చక్షుషా ప్రేక్షే | రాద్రేణ త్వా ఒక్షిరస్తాం
మనసా ధ్యాయామి | అఘస్య త్వా ధారయా విధ్యామి | అధరో మ
త్పద్యస్వాసా | 2౫—2౯ | 3౯ |

ఏకోనచత్వారింశోఽనువాకః.

—* ఆభిచారపుస్తకః. *

¹ఉత్తుద శిమిజావరి | తల్పేక్షే తల్ప ఉత్తుద | గిరీగం రమప్ర-
వేశయ | మరీచీ రుప్ర సంసుద | యావ ద్దితః పురస్తా దుదయాత్తి సూ-
ర్యః | తావ ద్దితో ఒముం నాశయ | యో ఒస్తా ద్వేష్టి | యం చ
ప్రయం ద్విష్టః | 2౬—౩౦ | 3౯ |

చత్వారింశోఽనువాకః.

* ఔర్ధ్వాత్రసామప్రతినిధి పుస్తకః. *

¹భూ ర్భువ స్సువో భూ ర్భువ స్సువో భూ ర్భువ స్సువః | భువోఽ
ద్ధాయ భువోఽద్ధాయ భువోఽద్ధాయ | ప్రృష్ఠాయ ప్రృష్ఠం ప్రృష్ఠాయ

* భట్టభాస్కరమతే ఆయమనువాకః మహాపాఠిక ప్రాయశ్చిత్తరూపః.

ప్రుష్టం ప్రుష్టాయి ప్రుష్టమ్ | నిధాయోఽవాయి నిధాయోఽవాయి
నిధాయోఽవాయి* | † ఏ అస్తే అస్తే | సువర్షజ్యోతిః || ౨౨—౨౧ | ౧౦ |

ఏకచత్వారింశోఽనువాకః.

++ కుక్రిణప్రణే సమిదాధానపస్తాః. ++

౧ ప్రుథివీ సమిత్ | తా ముగ్ని సమిధే | సాఽగ్నిగం సమిధే | తా
మహాగం సమిధే | సా మా సమిధా | ఆయుషా తేజసా | వర్చసా శ్రి-
యా | యశసా బ్రహ్మవర్చసేన | అన్నా ద్యేవ సమిన్తాగ్ం స్వాహా |
² అస్తరితుగం సమిత్ | ౨౨—౨౩ |

౨ తాం వాయు సమిధే | సా వాయుగం సమిధే | తా మహాగం
సమిధే | సా మా సమిధా | ఆయుషా తేజసా | వర్చసా శ్రియా | య-
శసా బ్రహ్మవర్చసేన | అన్నా ద్యేవ సమిన్తాగ్ం స్వాహా | ³ ద్యా స్సమిత్ |
తా మాదిత్య సమిధే | ౨౪—౨౫ |

౩ సా ఽఽదిత్యగం సమిధే | తా మహాగం సమిధే | సా మా సమి-
ధా | ఆయుషా తేజసా | వర్చసా శ్రియా | యశసా బ్రహ్మవర్చసేన |
అన్నా ద్యేవ సమిన్తాగ్ం స్వాహా | ⁴ ప్రాజాపత్యా మే సమివసి సవత్స-
క్షయిణీ | భ్రాతృవ్యహా మే ఽస్మి స్వాహా | ⁵ అగ్నే వ్రతపతే వ్రతం
చరిష్యామి | ౨౬—౨౭ |

౪ త చ్చకేయం త స్తే రాధ్యతామ్ | ⁶ వాయో వ్రతపత ⁷ ఆదిత్య
వ్రతపతే | ⁸ వ్రతానాం వ్రతపతే వ్రతం చరిష్యామి | త చ్చకేయం
త స్తే రాధ్యతామ్ | ⁹ ద్యా స్సమిత్ | తా మాదిత్య సమిధే | సాఽఽ

* 'నిధాయోఽవాయి నిధాయోఽవాయి నిధాయోఽవాయి' ఇతి. క. పుస్తకపాఠః.

† 'ఏ అస్తే | అస్తే సువర్షజ్యోతిః' ఇతి బ్రావిదపాఠః.

దిత్యగ్ం సమిధే | తా మహగ్ం సమిధే | సా మా సమిధా | ఆయుషా
తేజసా || ౮౧—౮౫ ||

x వర్చసా శ్రియా | యశసా బ్రహ్మవర్చసేన | అన్నా ద్యేవ సమి-
న్తాగ్ం స్వాహా | ¹⁰ అన్తరిక్షగ్ం సమిత్ | తాం వాయు సమిధే | సా
వాయుగ్ం సమిధే | తా మహగ్ం సమిధే | సా మా సమిధా | ఆయు-
షా తేజసా | వర్చసా శ్రియా || ౮౨—౮౬ ||

• యశసా బ్రహ్మవర్చసేన | అన్నా ద్యేవ సమిన్తాగ్ం స్వాహా |
¹¹ప్రథివీ సమిత్ | తా మగ్ని సమిధే | సా ఽగ్నిగ్ం సమిధే | తా
మహగ్ం సమిధే | సా మా సమిధా | ఆయుషా తేజసా | వర్చసా
శ్రియా | యశసా బ్రహ్మవర్చసేన || ౮౭ ||

2 అన్నా ద్యేవ సమిన్తాగ్ం స్వాహా | ¹²ప్రాజాపత్యా మే స-
మి దసి సపత్నక్షయసే భ్రాతృప్రహా మే ఽపి స్వాహా | ¹³ఆదిత్య వ్రత
పతే వ్రత మచారిషమ్ | తదశకం త న్నే రాధి | ¹⁴వాయో వ్రతపతే
¹⁵ఽగ్నే వ్రతపతే | ¹⁶వ్రాతానాం వ్రతపతే వ్రత మచారిషమ్ | త దశ-
కం త న్నే రాధి || ౮౮—౯౦ ||

సమిధసమిధే, వ్రతం చరిష్యా, మాయుషా తేజసా, వర్చసా శ్రియా,
యశసా బ్రహ్మవర్చసేనా, ష్టా చ || ౮౧ ||

ద్విచత్వారింశోఽనువాకః.

— ఉత్తరకాండీ మంత్రాః —

౧ 1 శం వ్రో వాతః పవతాం మాతరిశ్వా శం స స్తపతు నూర్యః |
అహాన్తి శం భవస్తు వ శ్శ్యగ్ం రాత్రిః ప్రదిధీయతామ్ | 2 శ ముషా నో

వ్యుచ్ఛతు శ మాదిత్య ఉదేతు సః | శివా ప్ర శ్చ వ్రమా భవసుమృక్షీకా
 సరస్వతి | మా తే వ్యోమ సంధుశి | ^౩ఇదాయై వా ప్రవసి వాస్తుమ
 ద్వోస్తుమన్తో భూయాన్త మా వాస్తో శ్చి క్షు హ్యవౌవాస్తు సు భూయా
 ద్యో ^౪స్తా ద్వేష్టి యం చ ప్రయం ద్విష్కః | ^౪ప్రతిష్ఠా ^౫సి ప్రతిష్ఠా -
 వన్తో భూయాన్త మా ప్రతిష్ఠాయా శ్చి క్షు హ్యప్రతిష్ఠ సు భూయా
 ద్యో ^౬స్తా ద్వేష్టి యం చ ప్రయం ద్విష్కః | ^౫ ఆవాత వాహి భేషజం
 వి వాత వాహి య ద్రపః | త్వగం హి విశ్వభేషజో దేవానాం దూత
 ఈయసే | ^౬ద్వా విమా వాతో వాత ఆస్థిన్ రాపరావతః || ౮౪—౮౫ ||

^౬ దక్షం మే అన్య ఆ వాతు పరా ^౭న్యో వాతు య ద్రపః | ^౭య
 దదో వాత తే క్రుహే ^౮మృతస్య నిధిర్ హితః | తతో నో దేహి జీవన్తే
 శతో నో ధేహి భేషజమ్ | తతో నో మహ ఆవహా ^౯వాత ఆవాతు
 భేషజమ్ | శంభూ ర్మయోభూ ర్షో హృదే ప్ర ణ ఆయుగ్ంషి తా-
 రివత్ | ^{౧౦}ఇష్ట్రస్య క్రుహో ^{౧౧}సి తం త్వా ప్రపద్యే సగు స్సాశ్వః | ప్రహ
 య న్తే అస్తి తేన | ^{౧౨}భూః ప్రపద్యే భువః ప్రపద్యే సువః ప్రపద్యే భూ
 ర్భువ స్సువః ప్రపద్యే వాయుం ప్రపద్యే ^{౧౩}నారాం దేవతాం ప్రపద్యే ^{౧౪}అ
 శ్వాన మాఖిణం ప్రపద్యే ప్రజాపతే ^{౧౫}ర్భిష్టాశోశం బ్రహ్మ ప్రపద్యే, ఓం
 ప్రపద్యే | ^{౧౬}అనరీక్షం మ ఉర్వీ వ్రరం బ్రహా దగ్నయః పర్వతా శ్చ య-
 యా వాత స్సవిస్త్యా ^{౧౭}స్వస్తి మా స్తయా ^{౧౮}స్వస్తి మానసాని |
 ప్రాణాపానా మృత్యో ర్నా వాతం ప్రాణాపానౌ మా మా హాసిష్టం
^{౧౯}మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయ్యగ్ని స్తేజో దధాతు మయి మేధాం
 మయి ప్రజాం మయూష్ఠ్రీ ఇన్ద్రియం దధాతు మయి మేధాం మయి
 ప్రజాం మయి సూర్యో భ్రాజో దధాతు || ౮౫—౯౦ ||

3   14 ద్రుభి రక్తుభిః పరిపాత మస్మా నరిష్టేభి రశ్వినా నాభగభిః । త
 న్నో మిత్తో వరుణో మామహన్తా మదితి స్సింధుః పృథివీ ఉత ద్యాః ।
 15 కయా న శ్చి త్ర ఆభవ దూతీ ప్రదావృధ సుఖా । కయా శచిషయా
 ప్రతా । 16 క స్తావీ ప్రత్యో మదానాం మగంహిష్టో మధననస్థసః ।
 ద్రుథా చి దారుజే వసు । 17 అభీ షు ణ సుఖనా మవితా జరిత్యాణామ్ ।
 శతం భవాస్యూతిభిః । 18 వయ స్సుప్రథ్వా ఉపనేదు రిన్ద్రం ప్రియమేధా
 ఋషయో నాధమానాః । అపధ్వాన్త మూర్ధ్ధహి పూర్ధి చక్షు ర్షు -
 ముగ్ధ్యస్తాన్నిధయేవ బధ్ధాన్ ॥ ౮౬—౯౦ ॥

౪   19 శ న్నో దేవీ రభిష్టయ ఆపో భవన్తు తీతయే । శంయో రభి -
 ప్రవన్తు నః । 20 ఈశానా వార్యాణాం క్షయన్తీ శ్చిర్వణీనామ్ । అపో
 యాచామి భేషజమ్ । 21 సుమిత్రా న ఆప్త ఓషధయ సున్తు దుర్మిత్రా
 స్తస్మై భూయాసు ర్షోఽస్మాన్దేవీష్టి యం చ వయం ద్విష్కః ।
 22 ఆపో హి షా మయోభవ స్తా న ఊర్జే దధాతన । మహే రణాయ
 చక్షుసే । 23 యో వ శ్చివతమో రస స్తస్య భాజయతేహ నః । ఉశతీ
 రివ మాతరః । 24 త స్తా అరం గమామ వో యస్య క్షయాయ జన్వథ ।
 ౮౭—౯౧ ॥

౫   ఆపో జనయథా చ నః । 25 ప్రృథివీ శాన్తా సాఽగ్నినా శాన్తా సా
 మే శాన్తా శుచగం శమయతు । 26 అన్తరిక్షగం శాన్తం త ద్వాయునా
 శాన్తం త స్తే శాన్తగం శుచగం శమయతు । 27 ద్యా శ్శాన్తా సాఽఽ
 దిశ్యేవ శాన్తా సా మే శాన్తా శుచగం శమయతు । 28 ప్రృథివీ
 శాన్తి రన్తరిక్షగం శాన్తి ర్ద్యా శ్శాన్తి ర్దిశ్య శ్శాన్తి రవాన్తరిశా
 శ్శాన్తి రగ్ని శ్శాన్తి ర్వాయు శ్శాన్తి గాదిత్య శ్శాన్తి శ్చవ్యనూ

శ్వాన్ని ర్మక్షత్రాణి శాన్ని గావశ్వాన్ని రోషధయ శ్వాన్ని ర్వపపు తయ
 శ్వాన్ని గా శ్వాన్ని రజా శాన్ని రశ్వ శ్వాన్ని పురుష శ్వాన్ని
 ర్భ్రీష్టా శాన్ని రాభ్రీష్టాణి శ్వాన్ని శ్వాన్ని కేష శాన్ని శ్వాన్ని కే
 అస్తు శాన్నిః²⁹ తయా ఎహగ్ం శాన్త్యా సర్వశాన్త్యా మహ్యం ద్విపదే
 చతుష్పదే చ శాంతి కరోమి శాన్ని కే అస్తు శాన్నిః³⁰ ఏహ శ్రీశ్చ
 ప్రీశ్చ ధృతిశ్చ తపో మేధా ప్రతిష్ఠా శ్రోధా సత్యం ధర్మశ్చైతాని
 మోత్తిష్టస్త మనూత్తిష్టస్తుమా మాగ్ం శ్రీశ్చ హీశ్చ ధృతిశ్చ
 తపో మేధా ప్రతిష్ఠా శ్రోధా సత్యం ధర్మశ్చైతాని మామాహా
 సిషుః³¹ ఉదాయమా స్వాయుషో దోషధీనాగ్ం రజేనో త్పర్జన్యస్య
 శుష్ఠేణోదస్థా ముమృతాగ్ం అను³² త చ్చక్షు క్షేపహితం పురస్తా
 చ్చుక్ర ముచ్చరత్ | వశ్యేమ శరద శ్శతం జీవేమ శరద శ్శతం సద్దామ
 శరద శ్శతం మోదామ శరద శ్శతం భవామ శరద శ్శతగ్ం శ్రుణ-
 వామ శరద శ్శతం ప్రబ్రవామ శరద శ్శత మజీతా స్వామ శరద శ్శతం
 జ్యోశ్చ సూర్యం దృశే³³ య ఉదగా స్వహతో ఎర్లవా ద్విభ్రాజ-
 మాన సురీరస్య మధ్యా ధ్న మా శృషభో లోహితాక్ష సుసోమ్య వి-
 పశ్చి స్మనసా పునాతు³⁴ బ్రహ్మణ శ్చోతన్యస్తి బ్రహ్మణ ఆణీస్థో బ్రహ్మణ
 ఆవపన మసి ధారితేయం పృథివీ బ్రహ్మణా మహీ ధారిత మేనేన మహా
 దస్తరిక్షం దిపం దాధార పృథివీగ్ం సదేవాం యదహం వేద తదహం
 ధారయాణి మా మ ద్వేదో ఎధి విస్రసత్³⁵ మేధామనీషే మావిశ-
 తాగ్ం సమీచీ భూతస్య భవ్యప్యో వరుద్ధ్యో సర్వ మాయు రయాణి
 సర్వ మాయు రయాణి¹³ ఆభి ర్గీర్ణి ర్య దతో న ఊన మాప్యాయ-
 య హరివో వర్ధమానః | యదా స్తోతృభ్యో మహి గోత్రారుజాసి

భూయిష్టభాజో అథ తే హ్యను | 37 బ్రహ్మ ప్రావాదిష్టు త నిశ్చీ మా హా
సీత్ | ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః || ౧౮—౩3 |

ప్రరావతో, దధాతు, బద్ధా, జ్ఞోస్వథ, ద్రుశే, ప్రప్త చ | ౪౨ |

1నమో 2యుజ్జితే 3పృష్టో అశ్వస్య 4బ్రహ్మన్ప్రచరేణ 5బ్రహ్మ
స్ప్రచరిష్యామో 6దక్షప్రాచీ 7రపశ్యంగోపాం 8దేవస్య 9సముద్రా 10యె
షేపీపిహి 11ఘర్మయా తే 12మహీనాం చత్వా 13ర్యహ్నా 14యా పు
రస్తా ధన్వంతరీ 15ప్రాణాయ త్రిణి 16పూష్టే చత్వా 17యజ్జస్యై కా
దశ 18యాస్తేన 19ప్రాగ్ని ధ్రువనీదై కాన్న విగంశతి 20హభిర్హర్షవస్త్రి
గంశ 21దూర్భయి షోడశ 22యాస్తే ఘోరా నప 23స్విత్వాప్తౌ 24ధునిశ్చ
ద్యే 25ఉగ్రశ్చ త్రిణ్య 26ఘోరాత్రే పశ్చ 27ఖట్వీణి 28విగాసన్వన 29శా
స్పన్ముఖశ్చ త్వారి 30యదేతద్వృక్షసః పశ్చ 31యదీపితశ్చ త్వారి 32దీర్ఘ
ముఖ త్రి 33స్తే త్థాచ త్వారి 34యదేతద్దూభతాని ష 35బ్రహ్మసార్య త్రి
36ణ్యత్రిణా దశా 37ఽఽహారావస్య 38బ్రహ్మణా షట్ ఘ 39దుత్తుద్దాప్తౌ
40భూష 41బ్రుభివ్యప్తపప్తి 42శ్వం న సన్వప్తపజ్చాశ ద్వివిత్వారిగంశత్ |
౪౨ |

1యుజ్జితే 11బ్రహ్మన్ప్రచరిష్యామో 21ఽపశ్యంగోపాం 31సము
ద్రాయ 41వయమసుక్రమామ 51పూష్టే 61ధునిశ్చ 71యదేతద్దూభతా
ని 81-88తచ్చ కేయ ముష్టాశీతిః || ౧౮ ||

1నమో వాచే 11బ్రహ్మన్ప్రచరేణ 21మయి సు 31గన్తరితేణ 41ఘ
ర్మయా తే దివి శు 51గన్తాన్వ్యాః పృథివీ 61ముపనో మిత్రావరుణా 71య
దేతద్వృక్షసః 81భూర్భువస్సున 91-93ద్యుభి స్త్రినవతిః || ౧౩ || ఇత్యపి పాఠః.

¹న¹మో¹యు¹క్ష్మ¹తే¹ ¹¹బ్ర¹హ్మ¹స్ప¹న్వ¹ర్గే¹ణ¹ ²¹మ²¹యి²¹రు³¹గ్³¹స్త¹రి¹క్షే¹ణ¹
⁴¹ఘ⁴¹ర్⁴¹యా⁴¹తే⁴¹ ⁵¹ప్రా⁵¹ణాయ⁵¹ ⁶¹స్మి⁶¹క్ష్మే⁶¹ ⁷¹త్థా⁷¹ ⁸¹⁻⁸⁵దక్షం⁸¹⁻⁸⁵మే⁸¹⁻⁸⁵ వంచా⁸¹⁻⁸⁵శీ⁸¹⁻⁸⁵తిః⁸¹⁻⁸⁵ ।

ఇతి ఆనందాశ్రమ ముద్రితభాష్య గ్రంథపాఠః.

శాంతిపాఠః.

ఓం * నమో.... ౨ ను మదస్తు । ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః ।

వారిః ఓమ్. శ్రీకృష్ణార్చనమస్తు.

చతుర్థవత్స సుమాప్తః.

* అస్మాః పనుగ్రంథాః ఏకత్రయీపాఠక ప్రథమానువాక ఏవ.